

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1170/17-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Pod Špilberkem, Brno, Údolní 9a, příspěvková organizace
Sídlo	Údolní 9a, 602 00 Brno
E-mail právnické osoby	mspodspilberkem@volny.cz
IČ	64328457
Identifikátor	600106721
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavlína Stará
Zřizovatel	Statutární město Brno, Městská část Brno - Střed
Místa inspekční činnosti	Údolní 9a, 602 00 Brno-město Údolní 9, 602 00 Brno-město Biskupská 280/7, 602 00 Brno-město
Termín inspekční činnosti	25. 4. 2017 – 27. 4. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí, o činnosti škol zapsaných do školského rejstříku podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Príspevková organizace Mateřská škola Pod Špilberkem, Brno, Údolní 9a (dále MŠ) vykonává činnost mateřské školy ve třech třídách na třech místech poskytovaného vzdělávání (dále „pracoviště“). Stravování dětí a zaměstnanců zajišťuje školní - jídelna výdejna na základě smlouvy se Školní jídelnou Brno, Pellicova 4. V březnu 2017 došlo k navýšení nejvyššího povoleného počtu dětí na 76. Aktuálně je vzděláváno 75 dětí, z toho 35 v posledním roce před zahájením povinné školní docházky včetně šesti s jejím odkladem. Škola vytváří podmínky pro společné vzdělávání, podpůrná opatření poskytuje čtyřem dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola byla v roce 2000 zařazena do sítě projektu „Zdravá mateřská škola“.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) splňuje předpoklady pro výkon funkce, v řízení uplatňuje účelný systém plánování, organizace i hodnocení. Na základě skutečností zjištěných pravidelně prováděnou evaluací stanoví konkrétní cíle a strategie k dalšímu rozvoji školy. Základním koncepčním dokumentem splňujícím požadavky školského zákona a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání je Školní vzdělávací program (dále ŠVP) s motivačním názvem „Náš svět“. Vzdělávací záměry se orientují na oblast prohlubování environmentálního vzdělávání, spolupráci s rodinou, na vytváření pozitivních vztahů v MŠ a podnětných materiálních podmínek pro realizaci ŠVP a na respektování přirozených dětských potřeb. Dále směřují k osobnostnímu rozvoji dětí a jejich samostatnosti a k získávání dovedností vedoucích ke zdravému životnímu stylu. Zjištění z inspekční činnosti dokládají, že se koncepční cíle ŠVP daří naplňovat. Z předložené dokumentace (záznamy pedagogické rady, kontrolní a hodnotící činnosti) je zřejmé, že ředitelka průběžně provádí kontrolu činnosti školy a přijímá opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Postupy týkající se vzdělávání projednává s pedagogickou radou, která se koná pravidelně.

Informační systém směrem k veřejnosti je funkční, kromě nástěnek a osobních kontaktů škola poskytuje aktuální informace na webových stránkách. K obohacení ŠVP, naplňování stanovených záměrů a jejich realizaci prostřednictvím prožitku napomáhá plánovitá a účelně rozvíjená spolupráce s dalšími partnery (např. aktivní spolupráce se seniory – čtení dětem). V průběhu roku je program vhodně doplňován kulturními akcemi, pořádány jsou aktivity k podpoře seznamování dětí s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví, pro rozvoj jejich pohybových či výtvarných dovedností, výlety, exkurze apod. Při mateřské škole aktivně pracuje Klub rodičů, který se velkou měrou podílí na zajišťování dalších aktivit (např. plavecký výcvik, „zavírání zahrady“, Martinská slavnost, ochutnávka zdravé výživy, karneval, tvořivé dílny, společné výlety, besedy s odborníky).

Vzdělávání zajišťuje šest učitelek včetně ředitelky a tři asistenti pedagoga. Vyjma jedné učitelky splňují pedagogičtí pracovníci požadavek odborné kvalifikace. Ředitelka v průběhu inspekce podala inzerát ve snaze zajistit výuku odborně kvalifikovanou učitelkou. Pro děti se ŠVP ředitelka zřídila v souladu s doporučeními školského poradenského zařízení se souhlasem krajského úřadu funkce asistenta pedagoga. Rozsah přímé pedagogické činnosti učitelek je stanoven zcela účelně k zajištění bezpečnosti dětí, individualizaci vzdělávání. Ředitelka cíleně plánuje spolu s učitelkami jejich další profesní rozvoj, který respektuje potřeby školy pro naplňování ŠVP, ale také zájem učitelek a současné trendy ve vzdělávání (např. semináře Ekologická výchova, Psychická odolnost, Osobnostní podpora pedagogů, Zdraví nás baví, Začít spolu v zahradě, Vzděláváme společně, Edukační stimulační skupiny pro děti předškolního věku, Relaxační techniky, Přístupy současného

vzdělávání, Mensa pro rozvoj nadání, Náš vnitřní čas, Propojení polytechnické a environmentální výchovy). Začínajícím pedagogickým pracovnícům je poskytována systematická metodická podpora, která je průběžně monitorována a analyzována.

Ředitelka v rozhodnutí o přijetí nesprávně stanovila tříměsíční zkušební pobyt pro všechny děti bez řádného zdůvodnění, proč je zkušební pobyt namístě. Chybná informace na přihlášce dítěte k zápisu představovala mylné informování zákonných zástupců (nesprávné oznámení o možnosti zrušení rozhodnutí o přijetí).

Mateřská škola dostatečně dbá na prevenci rizikových jevů a vytváření bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí. Vstupy do všech pracovišť jsou zajištěny bezpečnostním zavíracím systémem. K prevenci rizikového chování ve třídě byl vytvořen minimální preventivní program, zaměřený na podporu zdravého životního stylu. Z inspekčních hospitací vyplynulo, že předcházení rizikovému chování spočívá zejména v podpoře pozitivních vzájemných vztahů mezi dětmi (např. prostřednictvím účelně zařazovaných činností ve dvojicích nebo kooperativních činnostech), ve vedení dětí k zodpovědnosti za své jednání, k vyjadřování vlastního názoru i k samostatnosti při řešení problémů. Nastavená pravidla společného soužití jsou funkční a důsledně dodržována. Poučování o bezpečném chování se zaměřením na oblast prevence sociálně patologických jevů při pobytu v prostorách školy i mimo ni dokládají zápisy v třídních knihách. Škola vede řádně knihu úrazů dětí s předepsanými náležitostmi, míra úrazovosti je nízká. Z protokolu o odborné technické kontrole zahradních herních prvků vyplynula nutnost oprav resp. vyřazení některých z nich. Ředitelka k výsledku technické kontroly přijala bezodkladně opatření. Třídy MŠ jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček, které jsou většinou vhodně umístěné v dosahu dětí, didakticky zaměřených pomůcek a sportovními potřebami pro podporu spontánních pohybových aktivit. Dětský nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům daných věkových skupin. Škola má velmi dobře tematicky vybavenou zahradu, její úprava byla provedena v rámci projektu kolektivu MŠ ve spolupráci s rodiči za finanční podpory zřizovatele a dalších prostředků získaných z Nadace Veronica. Výsledkem je hravá, inspirativní, přírodě blízká zahrada, která nabízí řadu originálních herních prvků, členitá zákoutí pro různé typy aktivit, pro rozvoj smyslů a pohybu (hmatová stezka, záhony s bylinkami, zeleninová zahrádka, králíkárna, stromový dům, venkovní učebna, výukový kompost, dopravní hřiště).

Škola ve sledovaném období využívala pro svoji činnost více finančních zdrojů. K zajištění financování hlavní činnosti byly využity především dotace poskytnuté ze státního rozpočtu, v nichž byly zahrnuty i účelové prostředky na posílení platů ve školství. Ze státní dotace bylo při hospodaření školy uhrazeno cca 70 % celkových provozních nákladů školy za rok 2016. Na velmi dobré úrovni byla spolupráce se zřizovatelem, z jehož rozpočtu byly uhrazeny investiční i neinvestiční akce (např. částečná rekonstrukce školní zahrady, výměna oken v kuchyňce – přípravně stravy, provoz zařízení, nákup učebních pomůcek, úhrada školení v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků). Hospodaření školy bylo ve sledovaném období vyrovnané a finanční zdroje byly dostačující pro zajištění plynulého chodu celé MŠ.

Školní stravování poskytuje dětem oběd a dvě doplňková jídla (dopolední přesnídávku a odpolední svačinu). Skladba jídel je dle jídelníčků pestrá z hlediska podpory výchovy ke zdraví s dostatkem ovoce, zeleniny, ryb a luštěnin. Děti jsou příkladně vedeny k samostatnosti v sebeobsluze. Aktuálně nejsou v MŠ evidované děti, jejichž zdravotní stav by vyžadoval stravování s omezeními podle dietního režimu. Pitný režim je zajištěn ve všech třídách po celý den.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání se vyznačoval přátelskou a klidnou atmosférou. Dětem byla po jejich ranním příchodu vhodně poskytována podpora související s bezproblémovým začleněním do aktivit. Zohledňovány byly příkladně jejich individuální potřeby i schopnosti. Velmi dobrou úroveň měla komunikace jednotlivců mezi sebou i s pedagogickými pracovníci. Při námětových hrách si děti přirozeně střídaly role, dokázaly se domluvit na organizaci průběhu. Pestrá vzdělávací nabídka tvořila funkční tematicky propojený celek, poměr spontánních a řízených aktivit byl vyvážený. Při spontánních činnostech děti využívaly zejména podněty pro rozvoj jemné motoriky, didaktické, konstruktivní hry a experimentování. Řízené aktivity byly částečně diferencované podle věku dětí, zajímavé a pro většinu dětí přínosné. Vhodně zvolená motivace podněcovala jejich zájem a aktivitu. Vzdělávací obsah vycházel z předcházejících znalostí, dovedností a zkušeností dětí. Učitelky nejčastěji využívaly skupinovou organizační formu práce, vhodně aplikovaly metody problémového a situačního učení. V mnoha případech byly děti správně pobízeny i ke kritickému myšlení. V běžných režimových situacích měly možnost naslouchat a komunikovat v anglickém jazyce. Důsledně byly vedeny ke správným pracovním návykům (držení psacího a pracovního náčiní, správnému sezení).

Do programu byly vhodně zařazovány podněty a činnosti k formování základů funkčních gramotností – matematické (seznamování s číselnou řadou, třídění, přiřazování, porovnávání, orientace v prostoru apod.), čtenářské (např. práce s knihou a textem, reprodukce básniček a říkadel, rytmičtější slova a hry s nimi, pravidelné předčítání dětem v době relaxace) nebo přírodovědné (pozorování změn v přírodě při pobytu venku, hry s přírodninami aj.). K rozvoji jazykových a sociálních dovedností dětí napomáhá pravidelné zařazování komunikačních kruhů, při nichž byla příhodně prováděna i preventivně-logopedická cvičení. V každé třídě byly zařazeny pouze krátké pohybové chvilky. Intenzita a náročnost cvičení z hlediska fyziologické zátěže a potřeb dětí ve věkově smíšené třídě však nebyla úměrná. Ze zápisů v třídních knihách o průběhu vzdělávání a dle sdělení ředitelky podpora a cílený rozvoj pohybových dovedností nejsou dětem nabízeny. Pro vzdělávání dětí v oblasti spontánního pohybu nebo seznamování s přírodou byl efektivně využíván i čas vyhrazený pro pobyt venku. Zřízení koutků živé přírody ve třídách, péče o drobná zvířata a třídění odpadu příznivě přispívá k získávání environmentálního povědomí dětí.

Dětem je každou středu dopoledne nabízen kroužek Sportík vedený externím lektorem mimo budovu MŠ. Přechody a dohled nad přihlášenými dětmi na tuto aktivitu vykonává učitelka a asistentka pedagoga. Dochází tak k narušení činností v rámci plnění ŠVP a z důvodu absence pedagogických pracovníků je v tuto dobu narušen i organizační chod školy.

Při všech činnostech učitelky poskytovaly dětem prostor pro sdělování zážitků, pocitů a nálad. Využívaly průběžné pozitivní hodnocení, které posilovalo sebedůvěru dětí, účinně zařazovaly sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí. Vzdělávání bylo založeno na účelném respektování a rozvíjení individuálních potřeb a zájmů každého dítěte.

V době inspekce bylo naplňování doporučení školských poradenských zařízení zřejmé u všech dětí se ŠVP (důsledné využívání doporučené vizualizace, časového denního režimu, struktury). V průběhu dopoledních činností byla dětem zajištěna náležitá podpora a speciálně pedagogická péče, kdy zábavnou formou s učitelkou či asistentem pedagoga pracovaly individuálně nebo v menší skupině, měly také dostatek prostoru k aktivitám dle vlastního zájmu. Děti se ŠVP se převážně do činností zapojovaly, učitelky i asistenti pedagoga vhodně reagovaly na jejich aktuální potřeby a požadavky. Cíleně byly ve všech třídách rozvíjeny prosociální vztahy mezi dětmi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předškolní vzdělávání poskytuje účinnou podporu pro rozvoj funkčních gramotností a přispívá k utváření základů klíčových kompetencí dětí. Zaměření MŠ na podporu pozitivních vztahů a rozvoje sociálního citění, které učitelky považují jako prioritu vzdělávání, se daří plnit. Děti jsou přátelské a umí si navzájem vyjít vstříc. Při řízených, didakticky zacílených aktivitách a prostřednictvím pestré programové nabídky mají dostatek podnětů k učení, realizovaných prostřednictvím individuálních, skupinových i frontálních činností s uplatněním alternativních metod. Aktivně rozvíjejí své dovednosti a získávají vědomosti a zkušenosti potřebné pro pokračování ve vzdělávání.

Škola sleduje vzdělávací pokroky dětí prostřednictvím záznamových archů. Pozitivním zjištěním je, že obsahují u každého dítěte pedagogické záměry pro další individuální působení, jejichž naplňování je dále hodnoceno. Z průběhu hospitací vyplynulo, že děti v posledním roce před vstupem do základní školy rozlišují pojmy, tvary, rozumí číselné řadě, zvládají zrakovou a sluchovou diferenciaci. Jsou aktivní, umí se soustředit, samostatně komunikují a dovedou vyjádřit svůj názor. Při činnostech plní zadání a hledají samostatná řešení. Přiměřeně respektují pravidla chování ve skupině.

MŠ spolupracuje s klinickým logopedem, který na základě vyšetření výslovnosti předškolních dětí se souhlasem jejich zákonných zástupců doporučuje zahájení logopedické péče. Pedagogické pracovnice rovněž účelně zařazují prvky logopedické prevence v rámci běžného programu ve třídách.

Návštěvami rodičů s dětmi v MŠ ještě před nástupem dítěte do školy a postupné zvykání s rodinným příslušníkem při zahájení docházky je účelně realizován adaptační program. Rodičům dětí v posledním roce před vstupem do školy nabízí MŠ individuální konzultace k otázce připravenosti na přechod k povinné školní docházce. Pravidelně jsou pořádána setkání rodičů s učitelkami prvních tříd základních škol v okolí a besedy s odborníkem na téma školní zralosti.

Velmi dobré výsledky má škola v naplňování environmentálního zaměření ŠVP. Z této oblasti mají děti široké znalosti, projevují zájem o nové informace a pokusy. Škola využívá i vzdělávací programy centra ekologické výchovy, zapojuje se do sběru a třídění recyklovatelného materiálu, plánovitě ve spolupráci s rodiči zlepšuje a ekologizuje prostředí MŠ a školní zahrady.

Další zjištění

Mateřská škola spolupracuje s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity a jako fakultní mateřská škola zajišťuje praxe pro studenty oboru Učitelství pro mateřské školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Provedenými stavebními úpravami došlo k celkové modernizaci MŠ včetně školní zahrady.
- V průběhu školního roku 2016/2017 došlo k organizačním změnám - stěhování jedné třídy do nového místa poskytovaného vzdělávání.
- Byla navýšena kapacita školy.

- Od poslední inspekce došlo ke změnám pedagogického sboru i ve vedení MŠ.
- MŠ si nadále udržuje kvalitní podmínky pro poskytování předškolního vzdělávání.

Silné stránky

- Kvalitní spolupráce s partnery je významným přínosem pro vzdělávací činnost mateřské školy.
- Účinná spolupráce pedagogického týmu příznivě ovlivňuje klima školy a kvalitu vzdělávání.
- Uplatňování efektivních metod a forem pedagogické práce včetně pestré vzdělávací nabídky účelně podporuje rozvoj osobnosti dětí.
- Účinně realizované individuální záznamy o dětech obsahují funkční opatření pro systematickou podporu dětem ve všech vzdělávacích oblastech.

Slabé stránky

- Při vzdělávání chybí řízené pohybové aktivity vedoucí k osvojení základů pohybových dovedností.

Příklady inspirativní praxe

- Mateřská škola poskytuje účinnou podporu dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Vedení dětí k sebeobslužným dovednostem (zejména při stravování) je příkladné.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat do vzdělávání dostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností.
- Přijmout a uskutečnit opatření k realizaci kroužku Sportík, aby nebyl uplatňován na úkor rozsahu a kvality ŠVP a organizace vzdělávání.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e- podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Čerpání dotace od územních samosprávných celků k 31. prosinci 2016, ze dne 23. ledna 2017
2. Čerpání dotace ze státního rozpočtu k 31. prosinci 2016, ze dne 18. ledna 2017
3. Doklady o přijímání dětí konaném ve školním roce 2015/2016
4. Doklady potřebné ke kontrole zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v hodnoceném období
5. Evidence dětí, školní roky 2015/2016, 2016/2017

6. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2016 ze dne 9. ledna 2017
7. Hodnoticí materiály učitelek a ředitelky za školní rok 2015/2016
8. Inspekční zpráva, čj. ČŠI 1300/07-12, ze dne 2. května 2007
9. Jmenování do funkce ředitelky školy, čj. RM6/05143, s účinností od 1. srpna 2012
10. Personální spisy všech pedagogických pracovníků, stav k termínu inspekční činnosti
11. Potvrzení ve funkci ředitelky školy na dobu neurčitou, čj. MMB/0169015/2015, ze dne 5. dubna 2015
12. Povolení výjimky z počtu dětí; Stanovisko OŠMT MMB ze dne 14. února 2017
13. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje o udělení souhlasu se zřízením funkce asistenta pedagoga, čj. JMK 52840/2017, ze dne 6. dubna 2017
14. Rozhodnutí, čj. JMK 126603/2016, Spis. zn. S-JMK 124826/2016 OŠ, ze dne 17. srpna 2016 s účinností od 1. září 2016 (změna místa poskytovaného vzdělání – přidáno Biskupská 280/7)
15. Rozpis rozpočtu na rok 2016 ze dne 2. března 2016
16. Školní řád, čj. 317/2014, platný od 1. září 2014
17. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný k termínu inspekční činnosti, čj. JP/2014, účinný od 1. září 2014
18. Třídní knihy, školní rok 2016/2017
19. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2016
20. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. 12. 2016
21. Výkazy o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. září 2015, 2016
22. Výkazy o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. září 2015, 2016
23. Výsledovka analytická za období leden - prosinec 2016
24. www.skolka-udolni.cz
25. Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2016 včetně všech úprav
26. Záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí, portfolia dětí, školní roky 2015/2016, 2016/2017
27. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
28. Zřizovací listina, čj. 090050843/CERM/SMT/030, ze dne 15. července 2007 včetně Doložky schválení ze dne 15. července 2009

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Puterová, školní inspektorka

Puterová v. r.

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

Haláková v. r.

V Praze 19. května 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavlína Stará, ředitelka školy

Stará v. r.

V Brně 2. června 2017